

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (harmadik tanács)

2018. június 27.*ⁱ

„Előzetes döntéshozatal – Uniós polgárság – Az EUMSZ 21. cikk (1) bekezdése – 2004/38/EK irányelv – A tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jog – Uniós polgár harmadik állam állampolgárságával rendelkező családtagjának tartózkodási joga abban a tagállamban, amelynek állampolgárságával ez az uniós polgár rendelkezik – E családtagnak az érintett tagállam területére való beutazása az uniós polgár e tagállamba való visszatérését követően”

A C-230/17. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet az Østre Landsret (keleti fellebbviteli bíróság, Dánia) a Bírósághoz 2017. május 2-án érkezett, 2017. április 21-i határozatával terjesztett elő az

Erdem Deha Altiner,

Isabel Hanna Ravn

és

az **Udlændingestyrelsen**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (harmadik tanács),

tagjai: L. Bay Larsen tanácselnök, J. Malenovský, M. Safjan, D. Šváby és M. Vilaras (előadó) bírák,

főtanácsnok: N. Wahl,

hivatalvezető: C. Strömholm tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2018. március 7-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- E. Deha Altiner és I. H. Ravn képviseletében E. O. R. Khawaja advokat,
- a dán kormány képviseletében M. S. Wolff, J. Nymann-Lindegren és C. Thorning, meghatalmazotti minőségben, segítőjük: R. Holdgaard advokat,
- a belga kormány képviseletében C. Pochet, L. Van den Broeck és M. Jacobs, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: dán.

- Írország képviselőjében A. Joyce és L. Williams, meghatalmazotti minőségben,
- a norvég kormány képviselőjében I. S. Jansen, meghatalmazotti minőségben, segítője: K. B. Moen advokat,
- az Európai Bizottság képviselőjében E. Montaguti és M. Wilderspin, meghatalmazotti minőségben, segítőjük: H. Peytz advokat,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az EUMSZ 21. cikk, valamint az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2004. L 158., 77. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 5. kötet, 46. o.; helyesbítés: HL 2009. L 274., 47. o.) értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelmet Erdem Deha Altiner (a továbbiakban: E. D. Altiner) és Isabel Hanna Ravn, valamint az Udlændingestyrelsen (bevándorlási hivatal, Dánia) között, az utóbbi által 2016. június 3-án hozott, az E. D. Altiner által I. H. Ravn uniós polgár családtagjaként benyújtott dániai tartózkodási engedély iránti kérelmet elutasító Statsforvaltningen (regionális kormányzat, Dánia) korábbi határozatát megerősítő határozat (a továbbiakban: 2016. június 3-i határozat) tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

A 2004/38 irányelv

- 3 A 2004/38 irányelv „Tárgy” című 1. cikke értelmében:

„Ez az irányelv megállapítja:

- a) az uniós polgárok és családtagjaik által a tagállamok területén a szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jog gyakorlására vonatkozó feltételeket [helyesen: a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jognak az uniós polgárok és családtagjaik által történő gyakorlására vonatkozó feltételeket];

[...]”

- 4 Az említett irányelv „Fogalommeghatározások” című 2. cikke az alábbiakat mondja ki:

„Ezen irányelv alkalmazásában:

1. »uniós polgár«: egy tagállam állampolgárságával rendelkező bármely személy;

2. »családtag«:

a) a házastárs;

[...]

c) az uniós polgár, házastársa [...] egyenes ági leszármazottai, akik 21. életévüket nem töltötték be vagy eltartottak;

[...]

3. »fogadó tagállam«: az a tagállam, ahova az uniós polgár költözik [helyesen: utazik] azért, hogy a szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogát gyakorolja.”

5 Ugyanezen irányelvnek a „Kedvezményezett” címet viselő 3. cikke az (1) bekezdésében a következőképpen rendelkezik:

„Ezt az irányelvet kell alkalmazni mindazokra az uniós polgárookra, akik olyan tagállamba költöznek [helyesen: utaznak], vagy olyan tagállamban tartózkodnak, amelynek nem állampolgárai, valamint az őket kísérő vagy hozzájuk csatlakozó, a 2. cikk 2. pontjában meghatározott családtagjaikra.”

6 A 2004/38 irányelv 7. cikke (1) és (2) bekezdésének szövege az alábbi:

„(1) Valamennyi uniós polgárt megilleti a tartózkodás joga egy másik tagállam területén három hónapot meghaladó időtartamra, ha:

a) munkavállalók vagy önálló vállalkozók a fogadó tagállamban; vagy

b) elegendő forrásokkal rendelkeznek önmaguk és családtagjaik számára ahhoz, hogy ne jelentsenek indokolatlan terhet [helyesen: ne jelentsenek terhet] a fogadó tagállam szociális segítségnyújtási rendszerére tartózkodásuk időtartama alatt, és a fogadó tagállamban teljes körű egészségbiztosítással rendelkeznek; vagy

c)

– tanulmányok folytatásának fő céljából, ideértve a szakképzést is, beiratkoztak egy magán- vagy közoktatási intézménybe, amelyet a fogadó tagállam akkreditált vagy tart fenn jogszabályai vagy közigazgatási gyakorlata alapján, és

– teljes körű egészségbiztosítással rendelkeznek a fogadó tagállamban, és nyilatkozattal vagy választásuk szerint más azzal egyenértékű eszközzel bizonyítják a megfelelő [helyesen: illetékes] nemzeti hatóságnál, hogy elegendő forrással rendelkeznek önmaguk és családtagjaik számára ahhoz, hogy a tartózkodásuk időtartama alatt ne jelentsenek terhet a fogadó tagállam szociális segítségnyújtási rendszerére; vagy

d) az a), b) vagy c) pontban meghatározott feltételeket teljesítő uniós polgárt kísérő vagy hozzá csatlakozó családtagok.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott tartózkodás jogát ki kell terjeszteni azokra a családtagokra, akik nem valamelyik tagállam állampolgárai, és az uniós polgárt kísérik vagy hozzá csatlakoznak a fogadó tagállamban, feltéve hogy az uniós polgár megfelel az (1) bekezdés a), b) vagy c) pontjában említett feltételeknek.”

A dán jog

- 7 A 2011. május 12-i bekendtgørelse nr. 474 om ophold i Danmark for udlændinge, der er omfattet af Den Europæiske Unions regler (az európai unió jog szabályainak hatálya alatt álló, nem dán állampolgárok dániai tartózkodásáról szóló 474. sz. rendelet) 13. §-a értelmében:

„Az unió jog előírásai alapján, egy dán állampolgár családtagját a külföldiekről szóló törvény 2. cikkének (1) és (2) bekezdésében biztosított három hónapon túl is megilleti a tartózkodási jog Dániában.”

- 8 A 2014. december 10-i EU-orientering nr. 1/14, Orientering til Statsforvaltningen om behandling af ansøgninger om familiesammenføring efter EU-retten, hvor referencen er dansk statsborgert (1/14. sz. iránymutatás az állami közigazgatási szerv számára az unió jog szerinti családdegysítési kérelmek elbírálásáról, amikor a referenciaszemély dán állampolgár; a továbbiakban: 1/14. sz. iránymutatás) a bevándorlási hivatal fogadta el.
- 9 Ezen iránymutatásnak „A dán állampolgár Dániába történő visszatérése, valamint az unió jog szerinti családdegysítési kérelem benyújtása közötti időbeli kapcsolat” címet viselő 4.1.5. pontja a következőket írja elő:

„Nem szükséges, hogy a külföldi állampolgárságú családtag ugyanakkor utazzon be Dániába, mint a dán állampolgár.

Ha egy olyan dán állampolgár családtagja, aki valamely másik tagállamban a szabad mozgáshoz való jogát gyakorolta, az unió szabályok alapján a dán állampolgár Dániába való visszatérése után kér családdegysítést, akkor konkrétan értékelni kell, hogy a családtag a kérelmét a dán állampolgár Dániába való visszatérése természetes következményeként terjesztette-e elő.

Ezen értékelés keretében figyelembe kell venni a dán állampolgár Dániába való visszatérése és a kérelem benyújtása között eltelt időt, különösen, hogy a családtag munkával vagy oktatással kapcsolatos okok miatt halasztotta-e el a kérelme benyújtását, valamint ennek az eltelt időnek a hosszát. A kérelem benyújtásának elhalasztását ugyanis indokolhatja az, hogy a kérelmezőnek egy képzési ciklust kell befejeznie, ami többek között a diplomák benyújtása révén igazolható stb. Egészségügyi okok, beleértve a kérelmező vagy egy családtagja súlyos betegségét, szintén indokolhatják ezt a késedelmet.

A több hónapos késedelem ugyanakkor nem igazolható a munkaviszony fenntartására vagy a családi élet folytatására irányuló általános szándékkal.

Ezzel szemben, amennyiben munkaviszonnal kapcsolatos olyan különös megfontolások állnak fenn – különösen szerződéses kötelezettségek teljesítése –, amelyek a kérelem benyújtásának több hónapos késedelmét indokolják, akkor eleve úgy kell tekinteni, hogy a kérelmet a dán állampolgár visszatérése természetes következményeként terjesztették elő. Ezt például egy olyan munkaszerződés benyújtása révén lehet igazolni, amely szerint az érintett személy egy konkrét építkezési projektben vesz részt.

[...]

Amennyiben a családtag a dán állampolgár Dániába való visszatéréssel egyidejűleg vagy e visszatérés természetes következményeként utazott be Dániába, de az unió szabályok szerinti családdegysítési iránti kérelmet csak később nyújtja be, akkor nem szükséges, hogy a kérelmet a dán állampolgár visszatérése természetes következményeként nyújtsa be, ha a kérelmező egyébként megfelel azon feltételeknek, amelyek ahhoz szükségesek, hogy az unió szabályok alapján engedélyezzék a családdegysítést a dán állampolgárral.

Ennek feltétele, hogy a családtag annak érdekében utazzon be Dániába, hogy családi életet folytathasson a dán állampolgárral, valamint hogy e családtagot az uniós szabályok alapján megillette volna a családdegyesítés a dán állampolgárral, amennyiben a kérelmet a [Dánia területére történő] beutazás időpontjában előterjesztette volna. Továbbá, a kérelmezőnek a kérelem benyújtásáig terjedő teljes időszak alatt meg kell felelnie ezen feltételeknek.

Az ilyen esetek értékelésénél tehát döntő jelentőségű, hogy a családtag a teljes időszak alatt megfelelt az uniós szabályok alapján a dán állampolgárral való családdegyesítés feltételeinek, csak egyszerűen nem nyújtott be kérelmet. Ilyen esetben a családtagot – az uniós szabályok alapján – a dániai tartózkodáshoz való jog megilleti akkor is, ha a tartózkodási engedély iránti kérelmet később nyújtotta be.

Amennyiben a kérelmet nem a [Dánia területére történő] beutazás alkalmával nyújtották be, a kérelmezőnek igazolnia kell, hogy a beutazásra a dán állampolgár Dániába való visszatérésevel egyidejűleg vagy annak természetes következményeként került sor, valamint hogy a kérelmező, a teljes időszak alatt megfelelt az uniós szabályok alapján a dán állampolgárral való családdegyesítés feltételeinek, különösen annak a feltételnek, hogy ezen állampolgárral együtt él Dániában. Ezt igazolhatja például egy menetjegy, a népeesség-nyilvántartásban történt változás, a bérleti díjak megfizetését igazoló dokumentumok bemutatása stb.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

- 10 E. D. Altiner 2004. szeptember 2-án született Törökországban, és török állampolgár. Édesapja, Metin Altiner (a továbbiakban: M. Altiner), aki 2008. július 17-én érkezett Dániába, elvált E. D. Altiner édesanyjától, és egy második házasság keretében, 2010. október 26-án feleségül vette I. H. Ravn dán állampolgárt, aki ebben az időben Dániában élt. Az M. Altiner és E. D. Altiner édesanyja házasságának felbontását kimondó ítélet az E. D. Altiner feletti szülői felügyeleti jogot a török állampolgárságú édesanyjának ítélte meg, és E. D. Altiner vele élt Törökországban.
- 11 I. H. Ravn és M. Altiner 2012. december 1. és 2014. október 24. között Svédországban élt. E. D. Altiner a 2013. augusztus 1-jétől 2013. szeptember 9-ig, valamint a 2014. július 8-tól 2014. szeptember 2-ig tartó időszakban egy, a schengeni térségben érvényes vízummal Svédországba látogatott, és náluk szállt meg.
- 12 I. H. Ravn és M. Altiner 2014. október 24-én visszatért Dániába, ahol azóta is élnek. E. D. Altiner 2015. június 25-én egy, a schengeni térségben 2015. szeptember 30-ig érvényes vízummal lépett be Dánia területére.
- 13 Miután 2015. július 15-én megkapta édesanyja írásos hozzájárulását, E. D. Altiner két nappal később mint édesapja feleségének, I. H. Ravnnak a családtagja uniós tartózkodási engedély iránti kérelmet nyújtott be a dán állami közigazgatási szerveknél.
- 14 A dán regionális közigazgatási szerv 2016. március 9-i határozatával azzal az indokkal utasította el ezt a kérelmet, hogy e kérelem nem illeszkedett I. H. Ravn Dániába történő visszatérése természetes folytatásába. A Bíróság elé terjesztett ügyiratokból az derül ki, hogy az említett közigazgatási szerv az elutasító határozatában kifejtette, hogy abban a kérdésben nem foglalt állást, miszerint E. D. Altinernek a svédországi tartózkodásai lehetővé tették volna-e ebben a tagállamban az I. H. Ravnnal közös családi élet megteremtését vagy megszilárdítását. Ezzel az elutasító határozattal szemben panaszt nyújtottak be a bevándorlási hivatalnál, amely azt a 2016. június 3-i határozatával utasította el.
- 15 Ebben a határozatban a bevándorlási hivatal utal arra, hogy E. D. Altiner Dánia területére nem I. H. Ravnnal egyidőben lépett be, valamint hogy a tartózkodási engedély iránti kérelme nem illeszkedik I. H. Ravn Dániába történő visszatérése természetes folytatásába. Márpedig, e hivatal szerint a Dániába

egy másik tagállamban való tartózkodás után visszatérő dán állampolgár harmadik állam állampolgárságával rendelkező családtagja a dániai származékos tartózkodási jogát elveszíti, ha e családtag, nem utazik be Dánia területére vagy nem nyújt be tartózkodási engedély iránti kérelmet a dán állampolgár visszatérése természetes következményeként.

- 16 E. D. Altiner és I. H. Ravn 2016. június 15-én keresetet nyújtottak be a 2016. június 3-i határozattal szemben a Københavns byret (koppenhágai körzeti bíróság, Dánia) előtt, amely a 2016. október 18-i határozatával az ügyet a kérdést előterjesztő bíróság elé utalta.
- 17 Ez a bíróság megjegyzi, hogy a felek ellentétes állásponton vannak azzal kapcsolatban, hogy az uniós joggal összeegyeztethető-e az a dán szabályozás által előírt feltétel, amely szerint a szabad mozgáshoz való jogának gyakorlása után Dániába visszatérő dán állampolgár harmadik állam állampolgárságával rendelkező családtagjának tartózkodási joga attól a feltételtől függ, hogy e családtag Dánia területére való beutazására, vagy a tartózkodási engedély iránti kérelem általa történő benyújtására az érintett dán állampolgár visszatérése „természetes következményeként” kerüljön sor. Az alapügy felperesei szerint egy ilyen feltétel ellentétes az uniós joggal, különösen az EUMSZ 21. cikkel.
- 18 E körülmények között határozott úgy az Østre Landsrets (keleti fellebbviteli bíróság, Dánia), hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjeszti a Bíróság elé:

„[Az EUMSZ 21. cikkel és analógia útján a 2004/38 irányelvvel] ellentétes-e, ha valamely tagállam megtagadja a származékos tartózkodási jogot az e tagállam állampolgárságával rendelkező és a szabad mozgáshoz való jogának gyakorlását követően oda visszatérő uniós polgár harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagjától, amennyiben [e] családtagnak a tagállamba való beutazása vagy a tartózkodási engedély iránti kérelem benyújtása nem az uniós polgár visszatérése természetes következményeként történt?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

Az elfogadhatóságról

- 19 Előjáróban meg kell állapítani, hogy a belga és a norvég kormány a Bíróság elé terjesztett észrevételeikben – E. D. Altiner kétszeri viszonylag rövid jellegű svédországi tartózkodására hivatkozva – kétségeiknek adtak hangot azzal kapcsolatban, hogy lehet-e úgy tekinteni, hogy e tagállamban ténylegesen tartózkodott, ami lehetővé tette közte és az érintett uniós polgár – a jelen esetben I. H. Ravn – között a családi élet megteremtését vagy megszilárdítását úgy, hogy az E. D. Altiner számára uniós jogra alapított származékos tartózkodási jogot keletkeztessen Dániában. A norvég kormány szerint ilyen esetben az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés hipotetikus jellegűnek tekinthető.
- 20 Kétségtelen, hogy az uniós polgárnak és a harmadik állam állampolgárságával rendelkező családtagjának a fogadó tagállamban való, tényleges tartózkodása az uniós polgár állampolgársága szerinti tagállamba való visszatérésekor az EUMSZ 21. cikk (1) bekezdése alapján származékos tartózkodási jogot keletkeztet a harmadik állam azon állampolgára számára, akivel az említett uniós polgár családi életet élt a fogadó tagállamban.
- 21 A jelen esetben a kérdést előterjesztő bíróság által megadott – a jelen ítélet 13–15. pontjában összefoglalt – információkból kiderül, hogy az E. D. Altiner által benyújtott, uniós jogra alapított tartózkodási engedély iránti kérelmet végül a bevándorlási hivatal nem arra alapozottan utasította el, hogy E. D. Altiner svédországi tartózkodásai nem tették számára lehetővé az M. Altinerrel és I. H. Ravnnal közös családi élet megteremtését vagy megszilárdítását, hanem arra, hogy a Dánia

területére történő beutazása, illetve a tartózkodási engedély iránti kérelme benyújtása nem I. H. Ravn Dániába való visszatéréssel egyidejűleg, vagy e visszatérés természetes következményeként történt, ahogyan azt az 1/14. sz. iránymutatás előírja.

- 22 Márpedig, az állandó ítélkezési gyakorlatnak megfelelően, a nemzeti bíróság által saját felelősségére meghatározott jogszabályi és ténybeli háttér alapján – amelynek helytállóságát a Bíróság nem vizsgálhatja – az uniós jog értelmezésére vonatkozóan előterjesztett kérdések releváns voltát vélelmezni kell. A Bíróság csak akkor utasíthatja el a nemzeti bíróság által előterjesztett kérelmet, ha az uniós jog kért értelmezése nyilvánvalóan semmilyen összefüggésben nincs az alapügy tényállásával vagy tárgyával, ha a probléma hipotetikus jellegű, vagy ha nem állnak a Bíróság rendelkezésére azok a ténybeli vagy jogi elemek, amelyek szükségesek ahhoz, hogy az elé terjesztett kérdésekre hasznos választ adhasson (lásd ebben az értelemben: 2016. szeptember 6-i Petruhhin ítélet, C-182/15, EU:C:2016:630, 19. és 20. pont).
- 23 E körülmények között, illetve a kérdést előterjesztő bíróság azon lehetőségének sérelme nélkül, hogy adott esetben az előtte vitatott közigazgatási aktus tárgyi előfeltételeit megvizsgálhassa, az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés, amely lényegében egy olyan nemzeti szabályozásnak, mint az 1/14. sz. iránymutatás, az uniós joggal való összeegyeztethetőségére vonatkozik, nem tekinthető úgy, hogy semmilyen összefüggésben nincs az alapeljárás tárgyával, vagy hipotetikus jellegű problémára vonatkozik.
- 24 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem ezért elfogadható.

Az ügy érdeméről

- 25 A kérdést előterjesztő bíróság az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésével lényegében arra vár választ, hogy az EUMSZ 21. cikket úgy kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes egy olyan tagállami szabályozás, amely nem írja elő az uniós jog szerinti származékos tartózkodási jog biztosítását az e tagállam állampolgárságával rendelkező és – az uniós jog értelmében és azzal összhangban – egy másik tagállamban való tartózkodását követően oda visszatérő uniós polgár harmadik állam állampolgárságával rendelkező családtagja számára, amikor az érintett uniós polgár említett családtagja nem a szóban forgó uniós polgár ebbe a tagállamba történő visszatérése „természetes következményeként” utazott be a tagállam területére, vagy nyújtott be tartózkodási engedély iránti kérelmet.
- 26 E tekintetben mindenekelőtt emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság már megállapította, hogy amennyiben az uniós polgár a 2004/38 irányelv 7. cikke (1) és (2) bekezdésének feltételei értelmében és azokkal összhangban az állampolgársága szerinti tagállamtól eltérő tagállamban való tényleges tartózkodása alkalmával e tagállamban teremtette meg vagy szilárdította meg a családi életét, az érintett uniós polgár EUMSZ 21. cikk (1) bekezdéséből eredő jogainak hatékony érvényesülése megköveteli, hogy e polgár az e tagállamban vitt családi életét folytathassa az állampolgársága szerinti tagállamba való visszatéréskor azáltal, hogy harmadik állam állampolgárságával rendelkező családtagja származékos tartózkodási jogban részesül. Az ilyen származékos tartózkodási jog hiánya ugyanis az érintett uniós polgárt visszatarthatná attól, hogy az EUMSZ 21. cikk (1) bekezdése szerinti, másik tagállam területén való tartózkodáshoz való jogának gyakorlása céljából elhagyja az állampolgársága szerinti tagállamot, mert nem lehetne biztos abban, hogy a származási tagállamba való visszatérése után folytathatja a közeli hozzátartozóival a fogadó tagállamban kialakított vagy megszilárdított családi életét (2014. március 12-i O. és B. ítélet, C-456/12, EU:C:2014:135, 54. pont; 2018. június 5-i Coman és társai ítélet, C-673/16, EU:C:2018:385, 24. pont).
- 27 Egyébiránt a Bíróság ítélkezési gyakorlatából kitűnik, hogy a származékos tartózkodási jognak az EUMSZ 21. cikk (1) bekezdése alapján valamely uniós polgár állampolgársága szerinti tagállamba való visszatérésekor ezen uniós polgár harmadik állam állampolgárságával rendelkező, olyan családtagja

részére történő biztosításának feltételei, akivel az uniós polgár pusztán ebbéli minőségében, az uniós jog értelmében és azzal összhangban tartózkodott a fogadó tagállamban, főszabály szerint nem lehetnek szigorúbbak azon feltételeknél, amelyeket a 2004/38 irányelv ilyen tartózkodási jognak olyan uniós polgár harmadik állam állampolgárságával rendelkező családtagja részére történő biztosítása tekintetében előír, aki a szabad mozgáshoz való jogát valamely, az állampolgársága szerinti tagállamtól eltérő tagállamban való letelepedés útján gyakorolta. Ugyanis, noha a 2004/38 irányelv nem szabályozza a visszatérés ilyen esetét, azt analógia útján alkalmazni kell az uniós polgárok állampolgárságuk szerinti tagállamtól eltérő tagállamban való tartózkodásának feltételeire, tekintve, hogy mindkét esetben az uniós polgár tekinthető referenciaszemélynek ahhoz, hogy ezen uniós polgár harmadik állam állampolgárságával rendelkező családtagja származékos tartózkodási jogban részesülhessen (2014. március 12-i O. és B. ítélet, C-456/12, EU:C:2014:135, 50. pont).

- 28 Márpedig emlékeztetni kell arra, hogy az állampolgársága szerinti tagállamtól eltérő tagállamban letelepedett uniós polgár családtagjainak a 2004/38 irányelv 7. cikkének (2) bekezdése alapján elismert származékos tartózkodási joga nincs ahhoz a feltételhez kötve, hogy a családtagok e tagállam területére az uniós polgár beutazását követően egy meghatározott határidőn belül utazzanak be.
- 29 Ugyanis e rendelkezés értelmében, egy ilyen helyzetben az uniós polgár családtagjai számára a származékos tartózkodási jogot nemcsak akkor ismerik el, amikor az uniós polgárt az állampolgársága szerinti tagállamtól eltérő tagállamba „kísérik”, hanem akkor is, amikor „csatlakoznak” hozzá ebben a tagállamban.
- 30 Ugyanakkor emlékeztetni kell arra, hogy a harmadik állam állampolgárának az Unió valamely tagállamában való esetleges tartózkodási joga az uniós polgár szabad mozgáshoz való jogának gyakorlásából származik (lásd ebben az értelemben: 2014. március 12-i O. és B. ítélet, C-456/12, EU:C:2014:135, 36. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 31 Mivel a származékos tartózkodási jognak az EUMSZ 21. cikk (1) bekezdése alapján történő biztosítása arra irányul, hogy lehetővé tegye a fogadó államban a harmadik állam állampolgárságával rendelkező családtagjával megteremtett és megszilárdított családi élet abban a tagállamban történő folytatását, amelynek az állampolgárságával az érintett uniós polgár rendelkezik, az ilyen tartózkodási jog biztosítása előtt az uniós polgár állampolgársága szerinti tagállam illetékes hatóságai jogosultak megvizsgálni, hogy az uniós polgár és a harmadik állam állampolgárságával rendelkező családtagja közötti ilyen családi élet nem került-e megszakításra, mielőtt a harmadik állam állampolgára az érintett uniós polgár állampolgársága szerinti tagállam területére beutazott.
- 32 E vizsgálat céljából az érintett tagállam figyelembe veheti azon tényt – mint egyszerű valószínűsítő körülményt –, hogy az egyik saját állampolgárának a harmadik állam állampolgárságával rendelkező családtagja a tagállami állampolgár e tagállamba való visszatérését követő jelentős idő eltelte után utazott be ennek a tagállamnak a területére.
- 33 Nem zárható ki azonban, hogy az uniós polgár és a harmadik állam állampolgárságával rendelkező családtagja között az uniós jog értelmében és azzal összhangban a fogadó tagállamban való tartózkodásuk során kialakított és megszilárdult családi élet folytatódik, annak ellenére, hogy e polgár visszatér az állampolgársága szerinti tagállamba, és az érintett családtagja nem kíséri, aki a személyes helyzetével, a munkájával vagy a képzésével kapcsolatos okok miatt kénytelen később érkezni a szóban forgó uniós polgár származási tagállamába.
- 34 Következésképpen, azon tény, hogy a tartózkodási engedély iránti kérelem benyújtására nem az uniós polgár visszatérése „természetes következményeként” került sor, olyan releváns elemnek minősül, amely bár önmagában nem meghatározó jellegű, egy átfogó értékelés keretében az érintett uniós polgár származási tagállamát annak megállapítására indíthatja, hogy az e kérelem és az említett uniós polgár szabad mozgáshoz való jogának előzetes gyakorlása közötti kapcsolat nem áll fenn, következésképpen az ilyen tartózkodási engedély iránti kérelem kiállításának megtagadásához vezetheti.

35 A fenti megfontolások összessége alapján az előterjesztett kérdésre azt a választ kell adni, hogy az EUMSZ 21. cikk (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes egy olyan tagállami szabályozás, amely nem írja elő az uniós jog szerinti származékos tartózkodási jog biztosítását az e tagállam állampolgárságával rendelkező és – az uniós jog értelmében és azzal összhangban – egy másik tagállamban való tartózkodását követően oda visszatérő uniós polgár harmadik állam állampolgárságával rendelkező családtagja számára, amikor az érintett uniós polgár említett családtagja nem a szóban forgó uniós polgár ebbe a tagállamba történő visszatérése „természetes következményeként” utazott be ezen uniós polgár származási tagállama területére, vagy nyújtott be ott tartózkodási engedély iránti kérelmet, feltéve, hogy az ilyen szabályozás előírja átfogó értékelés keretében egyéb releváns elemek figyelembevételét is, különösen azokat, amelyek az uniós polgár említett tagállamba való visszatérése és a harmadik állam állampolgárságával rendelkező családtagjának ugyanazon tagállamba való beutazása között eltelt idő ellenére bizonyítani tudják, hogy a fogadó tagállamban megteremtett és megszilárdult családi élet nem ért véget, olyan módon, hogy az igazolja a származékos tartózkodási jognak az érintett családtag részére történő biztosítását, aminek vizsgálata a kérdést előterjesztő bíróság feladata.

A költségekről

36 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (harmadik tanács) a következőképpen határozott:

Az EUMSZ 21. cikk (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes egy olyan tagállami szabályozás, amely nem írja elő az uniós jog szerinti származékos tartózkodási jog biztosítását az e tagállam állampolgárságával rendelkező és – az uniós jog értelmében és azzal összhangban – egy másik tagállamban való tartózkodását követően oda visszatérő uniós polgár harmadik állam állampolgárságával rendelkező családtagja számára, amikor az érintett uniós polgár említett családtagja nem a szóban forgó uniós polgár ebbe a tagállamba történő visszatérése „természetes következményeként” utazott be ezen uniós polgár származási tagállama területére, vagy nyújtott be ott tartózkodási engedély iránti kérelmet, feltéve, hogy az ilyen szabályozás előírja átfogó értékelés keretében egyéb releváns elemek figyelembevételét is, különösen azokat, amelyek az uniós polgár említett tagállamba való visszatérése és a harmadik állam állampolgárságával rendelkező családtagjának ugyanazon tagállamba való beutazása között eltelt idő ellenére bizonyítani tudják, hogy a fogadó tagállamban megteremtett és megszilárdult családi élet nem ért véget, olyan módon, hogy az igazolja a származékos tartózkodási jognak az érintett családtag részére történő biztosítását, aminek vizsgálata a kérdést előterjesztő bíróság feladata.

Aláírások

i — A jelen szöveg 31. pontjában az első elektronikus közzétételt követően nyelvi módosítás történt.